

ПРОТОКОЛ

№ 139

София, 23.06.2016 година

Днес, 23.06.2016 г. от 12:23 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията), ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, У. Калева – за началник на отдел „Контрол и решаване на спорове – електрически мрежи, търговия и пазари“ (съгласно Заповед № ЧР-ДС-122/20.06.2016 г.) и експерти на КЕВР.

А. Йорданов предложи т. 2 от проекта на дневен ред да отпадне (*Доклад и проект на решение относно разглеждане на заявление на „Топлофикация Петрич“ ЕАД за издаване на лицензия за пренос на топлинна енергия, след отмяна от Административен съд - София-град на Решение № Л-435 от 27.02.2015 г., в частта по т. 3.*). Причината за предложението са ангажименти на председателя и на някои от членовете на Комисията, които имат организирани срещи с представители на регулирани дружества.

И. Иванов каза, че разглеждането на т. 1 от дневния ред може да приключи много бързо и когато приключи гласуването по нея ще се прецени дали има време за разглеждането на т.2.

С. Тодорова допълни, че членовете на Комисията са запознати с доклада по т.1.

И. Иванов каза, че може да се премине направо към обсъждането на доклада.

Р. Осман обърна внимание, че това е официален доклад.

И. Иванов каза, че това наистина е така и за протокола трябва да бъде отразено и докладването.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад и проект на официална позиция на КЕВР относно предложение на Омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества.

Работна група: Елена Маринова, Пламен Младеновски, Стефан Мазнев,
Йовка Велчева, Силвия Петрова, Уляна Калева

2. Доклад и проект на решение относно разглеждане на заявление на „Топлофикация Петрич“ ЕАД за издаване на лицензия за пренос на топлинна енергия, след отмяна от Административен съд - София-град на Решение № Л-435 от 27.02.2015 г., в частта по т. 3.

Работна група: Ивайло Александров, Елена Маринова, Юлиана Ангелова,
Йовка Велчева, Надежда Иванова

По т.1. Комисията разгледа доклад и проект на официална позиция на КЕВР относно предложение на Омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества.

В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило становище с вх. № Е-04-04-4 от 26.05.2016 г. на Омбудсмана на Република България – г-жа Мая Манолова, относно отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества. В становището се твърди, че целта на присъждане на юрисконсултските възнаграждения е възстановяване на разходи за защита, а юрисконсултските възнаграждения, които съдят присъжда в полза на „Топлофикация София“ ЕАД не отиват по предназначение, а за погасяване дълговете на дружеството. Напомня се, че едно от задълженията на юрисконсултите в топлофикационните дружества е и защита по съдебни и изпълнителни производства. Във връзка с това се твърди, че имайки предвид, че заплатата им е част от разходите, които формират цената на топлинната енергия, присъждането допълнително на юрисконсултски възнаграждения е неморално и незаконосъобразно. Изразено е разбиране, че осъждането на ответниците да заплатят юрисконсултско възнаграждение по дела, заведени от „Топлофикация София“ ЕАД или което и да е друго енергийно предприятие, е в нарушение на редица принципи на правото. В тази връзка са цитирани чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България (принципът на равенство пред закона, вкл. забраната за привилегии и ограничения); чл. 56 от Конституцията (принципът за правото на защита); принципът за равен достъп до съд и равенство на средствата в съдебния процес, предвиждащ липса на неоправдани ограничения за едната страна и привилегии за другата, и др. В становището не са изложени конкретни аргументи как присъдените от съда юрисконсултски възнаграждения нарушават посочените принципи и норми на Конституцията и на правото.

В писмото се признава, че осъждането на загубилата делото страна да заплати юрисконсултско възнаграждение е основано на съдебен акт, постановен на основание законова разпоредба, като той е обусловен от предявяването на претенция за разноски от страна на ищеца. Изразява се разбиране, че не е в правомощията на КЕВР да инициира промяна в закона или съдебната практика. Във връзка с това, е направено предложение: *„КЕВР да постави ясни рамки и условия на енергийните предприятия по точното и съобразно с Конституцията и принципите на правото изпълнение на техните задължения и упражняване на техните права. Това означава, че е задължение на КЕВР да не допуска неоснователно обогатяване на топлопреносните предприятия за сметка на гражданите“*.

Предвид обстоятелството, че на първо място в общите условия са включени правата и задълженията на топлопреносното предприятие и клиентите, както и отговорността за неизпълнение на задълженията, Омбудсманът на Република България счита, че КЕВР би могла да подложи на преглед и контрол приетите от енергийните дружества общи условия, включително по въпросите, които задължително са включени в тях. Аргументира се с това, че *несъмнено въпросът за възстановяването на неплатени и неугговорени възнаграждения от страна на клиентите представлява тяхно задължение,*

което им се вменява от енергийното предприятие като последица от неизпълнение на задълженията.

Разгледана е разпоредба от общите условия, съгласно която при невъзможност за доброволно уреждане на спор, същият се решава по съдебен ред, като е изразено становище, че на същото място би могло да се предвиди забраната за начисляване и претендиране на юрисконсултски възнаграждения за съдебни и изпълнителни производства, образувани от дружеството. Не е предложен конкретен текст.

Изразено е категорично мнение, че юрисконсултските възнаграждения са част от задължително съдържание на Общите условия съгласно Закона за енергетиката (ЗЕ), което не изчерпва възможностите на регулатора да предвиди и допълнителни правила, специфични за даден сектор или дружество, които да защитават и гарантират правата и интересите на потребителите.

Съгласно чл. 15, ал. 1, пр. 2 от ЗЕ КЕВР огласява публично създадената практика по прилагане на своите актове на страницата на Комисията в интернет. В тази връзка за изясняване на фактите и обстоятелствата, относими към направеното от Омбудсмана на Република България предложение за включване в Общите условия на топлофикационните дружества на клауза, въз основа на която да отпаднат юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества, е необходимо Комисията да приеме официална позиция, към която са релевантни следните аргументи:

Действащите към момента „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от “Топлофикация София” ЕАД на клиенти в град София” (Общите условия) са одобрени от КЕВР с Решение № ОУ-02 от 03.02.2014 г. В Общите условия не е включено задължение за потребителите да заплащат юрисконсултски възнаграждения, като част от съдебните разноски по водени от “Топлофикация София” ЕАД дела за събиране на просрочените вземания на дружеството.

Юрисконсултските възнаграждения се присъждат от съда след изрично искане от страна в съдебния процес. Правното основание за присъждане от съда е чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), съгласно което в полза на юридически лица и еднолични търговци се присъжда и адвокатско възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Поради това, че чл. 78, ал. 8 от ГПК към момента е част от действащото право, КЕВР, в качеството си на административен орган, чрез Общите условия не може да наложи забрана за упражняване на право, което е признато и гарантирано от закона чрез публично-правна норма и се присъжда от съда по негово вътрешно убеждение. Нещо повече, при гражданско-правните отношения се прилага принципа, че е разрешено всичко, което не е изрично забранено от закона. В случая, не само, че не е забранено претендирането на юрисконсултско възнаграждение, а това право произтича от ГПК.

С оглед горното, включването в Общите условия на клауза за забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение от една страна ще противоречи на чл. 78, ал. 8 от ГПК и на принципа за законност в административния процес, прогласен в чл. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, а от друга, ще води до намеса в работата на съда, което е в противоречие с принципа за разделение на властите, регламентиран в чл. 8 от Конституцията на Република България.

Действащ нормативен акт, какъвто е ГПК в частта по чл. 78, ал. 8, може да бъде отменен съгласно Конституцията на Република България само от два държавни органа: от Народното събрание чрез Закон за изменение и допълнение на ГПК и от Конституционния съд чрез решение за обявяване на разпоредбата за противоконституционна. Административните органи, в това число и КЕВР, изпълняват своите правомощия в съответствие със закона.

Видно от интернет страницата на Конституционния съд на Република България, от Омбудсмана е направено искане за установяване на противоконституционност на чл. 78, ал. 8 от ГПК. Образувано е конституционно дело, с което е допуснато за разглеждане

искането на Омбудсмана, но към момента съдът все още не се е произнесъл с краен акт. При произнасянето си съдът ще изложи подробни мотиви, които ще очертаят правната рамка на взетото решение по разглеждания казус. **В тази връзка, следва да се изчака решението на Конституционния съд и мотивите, изложени в него.** Ако Конституционният съд обяви разпоредбата за неконституционна, тя няма да се прилага, с което ще отпадне възможността съдилищата да присъждат в полза на топлопреносните дружества юрисконсултски възнаграждения. Предвид обстоятелството, че Общите условия към настоящия момент не предвиждат заплащането на юрисконсултско възнаграждение, с публикуването в Държавен вестник на решението на Конституционния съд за обявяване на чл. 78, ал. 8 от ГПК за противоконституционен, автоматично ще отпадне възможността за претендиране на юрисконсултско възнаграждение и няма да са необходими допълнителни действия от страна на КЕВР. Ако обаче съдът отхвърли искането за установяване на противоконституционност, то алинея 8 на чл. 78 от ГПК е част от действащото право и не може да бъде дерогирана по административен ред.

За да бъде законосъобразен всеки постановяван от КЕВР административен акт, той трябва да е издаден за целите, на основанията и по реда, установени от закона. Съгласно чл. 129, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката при разглеждане на предложените проекти на общи условия Комисията може да изисква от енергийните предприятия допълнителна информация и да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите за общи условия с оглед привеждането им в съответствие с изискванията на закона и осигуряване на равнопоставеност. Следователно целта на даваните от КЕВР задължителни указания е за привеждането на общите условия в съответствие с изискванията на закона и за осигуряване на равнопоставеност на страните по договора. В случая, налагането по административен ред на забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение би противоречала и на двете изисквания.

В допълнение следва да се има предвид, че топлофикационните дружества могат доброволно да предложат текстове за включване в Общите условия, като се съобразят с предложението на Омбудсмана.

Изказвания по т.1:

Докладва Е. Маринова. Докладът има за цел да представи проект на официална позиция на Комисията по чл. 15, ал. 1 от Закона енергетиката (ЗЕ) относно становище на омбудсмана на Република България, което е постъпило в КЕВР и се отнася до отпадането на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества. Основните аргументи в становището на омбудсмана са, че „Топлофикация София“ ЕАД прилага нелоялна практика при разрешаването на този проблем, както и, че юрисконсултските възнаграждения не отиват по предназначение: за погасяване дълговете на топлофикацията. Твърди се, че едно от задълженията на юрисконсултите е защита по съдебни и изпълнителни производства. Омбудсманът твърди, че с тези действия се нарушават редица принципи на правото и са цитирани разпоредби от Конституцията на Република България, но не е обосновано по какъв начин са нарушени тези разпоредби. В писмото се признава, че осъждането на загубилата делото страна да заплати юрисконсултско възнаграждение е основано на съдебен акт има своята законова разпоредба и е обусловено от предявяването на претенция за разноси от страна на ищеца. Основното искане на омбудсмана е Комисията да измени или да открие процедура за изменение на Общите условия на „Топлофикация София“ ЕАД, във връзка с включването в тях на клауза, според която дружеството не следва да претендира за присъждане на юрисконсултски възнаграждения. Работната група е изготвила проект на официална позиция на КЕВР във връзка с това становище, в която основните аргументи са следните. В действащите „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „Топлофикация София“ ЕАД на клиенти в град София“ (Общи условия) не е включено задължение за потребителите да заплащат

юрисконсултски възнаграждения. Юрисконсултските възнаграждения се присъждат от съда след изрично искане. Правното основание за присъждане от съда е чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК). Към момента тази разпоредба е част от действащото право и КЕВР, в качеството си на административен орган, чрез Общите условия не може да наложи забрана за упражняване на право, което е признато и гарантирано от закона чрез публично-правна норма и се присъжда от съда по негово вътрешно убеждение. Чрез административен акт не може да се дерогира действаща правна норма. Работната група е посочила, че има два органа, които могат да изменят действащото право: Народното събрание (чрез изменение на ГПК) и Конституционния съд (чрез решение за обявяване на съответната разпоредба от ГПК за противоконституционна). Административните органи следва да упражняват своите правомощия в съответствие с действащото право. Видно от интернет страницата на Конституционния съд на Република България, от омбудсмана е направено искане за установяване на противоконституционност на чл. 78, ал. 8 от ГПК. Образувано е конституционно дело, с което е допуснато за разглеждане искането на омбудсмана, но към момента съдът все още не се е произнесъл с краен акт. Ако Конституционният съд обяви тази разпоредба за противоконституционна, ще последва, че тя отпада от правния мир и проблемът се разрешава. Ако не бъде сметена за противоконституционна и остане в действащото законодателство, тя не може да бъде дерогирана по административен ред. Работната група е обяснила процедурите на Комисията по Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката при разглеждане на предложените проекти на Общи условия. Обяснено е какви са целите и основанията на Комисията за даване на указания за изменение и допълнение на проектите за Общи условия. Целта на налаганите от КЕВР задължителни указания е да бъдат приведени Общите условия в съответствие с изискванията на закона и осигуряване на равнопоставеност на страните по договора. Налагането по административен ред на забрана за претендиране на юрисконсултски възнаграждения би противоречило и на двете цели. Възможно решение на този проблем е топлофикационните дружества доброволно да предложат текстове за включване в Общите условия, като се съобразят с искането на омбудсмана.

Р. Осман каза, че вече е проведена дискусия, но за да остане в протокола иска да заяви, че подкрепя проекта на решение. Подобна точка не е трябвало да бъде включвана в дневния ред, защото има заседание на парламентарната комисия и председателят или членовете на Комисията са могли да представят там своята позиция. С подобни позиции Комисията сама се вкарва между някакви спорещи страни. В момента омбудсманът упреква КЕВР, че не взима мерки и не е коректен в този свой упрек. Законът за енергетиката е специален закон и дава възможност Общите условия да бъдат приети от Комисията. Р. Осман каза, че в никакъв случай не иска да бъде защитник на некоректните платци и не може те да живеят на гърба на коректните. Р. Осман каза, че поради тази причина не одобрява популизма на омбудсмана в тази посока. Комисията е можела да коментира това, без да има официално становище. Официалната позиция ангажира КЕВР сама да влезе между шамарите и ще привлече вниманието на жалбоподателите към себе си. Понякога журналистите не се интересуват и казват, че юрисконсултски възнаграждения се използват за други цели. Р. Осман каза, че според него Конституционният съд няма да се произнесе ал. 8 да отпадне. По-спорен момент е дали КЕВР може да изисква включването на текстове в Общите условия. Комисията има тези правомощия и може да изисква определени текстове. Това не противоречи на чл. 150 от Закона за енергетиката. Какво означава да има официална позиция? Трябва само да се отговори на писмото. Р. Осман каза, че ще подкрепи доклада, щом е избран подобен подход. КЕВР не трябва да разширява обхвата на това писмо и да влиза в дискусии. Трябва да се приеме само протоколно решение.

А. Йорданов каза, че приема официалната позиция по начина, по който е предложена, но има съображение, което е против нея. Това не означава, че ще гласува „против“ позицията на КЕВР. Съображението е свързано с частта за размера на разходите

за събиране на вземането, когато надвишават самото вземане. А. Йорданов каза, че по целесъобразност топлофикациите биха могли да не претендират за юрисконсултско възнаграждение, което всъщност прави този дълг няколкократно по-голям. Това е само формално основание, че топлофикациите имат право да им бъдат присъдени тези разходи. Може това да не следва да бъде елемент от официалната позиция, но в указанията си към дружествата и чрез други административни инструменти КЕВР може да подсказва на топлофикациите, че такъв анализ е необходим и е тяхна преценка дали в тези случаи да претендират за юрисконсултски възнаграждения.

И. Иванов каза, че това се отнася не до самото ръководство на „Топлофикация София“ ЕАД, а до принципала. Това е Столичен общински съвет, който е упълномощен да взема решения, които стават задължителни за дружеството.

А. Йорданов каза, че изказването му се отнася не само до „Топлофикация София“ ЕАД, а и до останалите дружества.

В. Петков каза, че внимателно е слушал изказванията по време на срещата и изложението на Е. Маринова. От цялото изложение се разбира, че КЕВР застава в позиция до стената и обяснява, че това не е неин проблем. Има позовавания на текстове, които, ако има законодателна воля или произнасяне на Конституционния съд, могат да бъдат променени. Ясно е, че Комисията изпълнява само текстове, които са разписани в закона и моралните съображения не са винаги определящи. От изложението не става ясно какви функции и правомощия, разписани от Закона за енергетиката, Комисията може да разпише като регулаторна практика или работната група да разработи като възможни вариации. Основният спор не е какво е казано от омбудсмана, а какво се случва с утвърдените разходи, които са елемент от ценообразуването, с разходите, които са свързани със съдебните разноски по събирането на задължения с просрочен срок и какво се прави с приходите, които е очевидно, че се придобиват по законоустановен ред. Омбудсманът може да е формулирал правилно въпроса, но в медиите е излязло, че едва ли не Комисията признава разходи са съдебни разноски и се дава възможност да се калкулират едни проходи по законоустановен ред, които могат да използват за каквито си искат цели. Станало е въпрос, че на база отчетни данни от предходна година разходите за съдебни разноски са дефинирани ясно, съответно и перата от приходи. И. Александров е казал, че Комисията признава определен размер, но е неясно на какво основание. Трябва да се мисли в посока дали Комисията може да формулира основания, с които да не се утежняват разходите на редовните платци. Подтекстът е дали хората плащат два пъти. В. Петков каза, че се опитва да не се позовава на правните аргументи, защото те са изложени правилно. Въпросът е докъде се простират правомощията на Комисията и може ли тя да регулира този процес с разписаните ѝ в закона правомощия. Омбудсманът има основания да иска отмяната на такива такси, но това е абсурдно и означава, че някой в държавата трябва да извършва безплатни съдебни услуги. Това е nonsens и подобно нещо няма да се случи никога. Очевидно е, че се търси друго, но това не интересува Комисията. КЕВР е трябвало да се концентрира докъде има правомощия като компетентен орган: чрез Общи условия, задължителни указания и доколко те са защитими с нормативни текстове. В. Петков каза, че ще подкрепи доклада, но според него той не върши много работа на Комисията.

Д. Кочков каза, че също ще подкрепи тази позиция, ако се стигне до гласуване и допълни, че има сходно мнение с това на Р. Осман. Приемането на подобна позиция в този момент излишно насочва вниманието към Комисията и я поставя в положение да обяснява защо прави нещо за което Конституционният съд още не се е произнесъл. Д. Кочков каза, че е за отлагането на тази позиция, но ако има гласуване, ще я подкрепи.

А. Йорданов каза, че иска да допълни аргументацията си за специалния случай, който е споменал по-рано. Когато разходите по установяване събирането на вземането надхвърлят самото вземане, съществува вероятност съдът да не присъди тези разходи на ответника и те да останат за сметка на топлофикациите. Такава правна възможност съществува. Като регулатор КЕВР не следва да бяга от този проблем, защото

топлофикациите ще направят разходи, които най-вероятно ще се опитат да претендират, защото не са разделени като счетоводни статии. Комисията няма да има инструмент да отдели едните от другите и регулаторната практика по този въпрос ще се обърка. А. Йорданов каза, че иска извън обсъждането на позицията да се сформира работна група, която да поработи по този въпрос и да проучи как, защо и коя част от тези разходи се отнася към ценообразуването, кои разходи могат да бъдат отказани при ценообразуването, кои следва да бъдат включени и т.н. Пример може да се даде с разносните за държавни такси. Те са безусловни и няма какво да се спори по тях. Това са разходи. Комисията може да третира от регулаторна гледан точка разходи, които самото дружество предизвиква с неясен резултат или целесъобразност.

С. Тодорова запита дали това е принципно обсъждане по въпроса или е обсъждане относно позицията. Ще се приема ли такава позиция?

И. Иванов запита каква позиция ще изрази председателя на КЕВР при разискване в Народното събрание, ако няма позиция на Комисията. Това лична позиция ли ще бъде? Ако това е лична позиция, тогава всеки член на Комисията може да участва и да защити своята. И. Иванов каза, че може да вземе позиция, ако това е позиция на цялата Комисията. И. Иванов каза, че неговото убеждение е, че Комисията трябва да има позиция, включително чрез гласуване. В противен случай може да се каже, че позицията не е гласувана и Иванов говори от свое име. Защо Иванов трябва да говори? Председателят е пръв между равни, а КЕВР е колегиален орган. Колегиалният орган трябва да вземе своето решение и тогава то да бъде защитено от председателя. И. Иванов допълни, че не вижда причина до отиде в Народното събрание, ако Комисията няма позиция. Комисията трябва да приеме решение. И. Иванов допълни, че ще го съобщи в Народното събрание, без значение положително или отрицателно е това решение.

Р. Осман каза, че се обсъжда доклада. Тази позиция не казва нищо по-различно от действащата нормативна база. Председателят ще говори за действащата нормативна база, без значение дали е приета някаква позиция. Р. Осман каза, че ще подкрепи доклада, но не е нужно да има официална позиция по подобен въпрос. Този въпрос не е конкретен и не е зададен във връзка с ценообразуването. Р. Осман допълни, че е прочел писмото от омбудсмана. На много от заседанията на парламентарните комисии се коментира действащата нормативна база и не е нужно да се взема решение. КЕВР е трябвало да си остави вратичка. Докладът е внесен и трябва да се обсъди. Р. Осман отново каза, че ще го подкрепи, но има различно мнение и то е в друга посока.

С. Тодорова каза, че според нея този доклад е непълен. Той разглежда зададения въпрос едностранчиво. Отговаря се единствено с разпоредби от законодателството, които са ясни на всички. Важен за Комисията въпрос при взимането на официално становище е да се види дали са изложени всички аргументи за неговото приемане. Докладът и проектът на становище са непълни, защото не се отговаря на въпроси като: защо юрисконсултите получават допълнително възнаграждение за тези услуги, след като получават заплати за тях; обогатява ли се действително дружеството (записано е, че в резултат на тези хонорари дружеството се обогатява незаконно). С. Тодорова каза, че това становище не е благоприятно за Комисията, защото в него е записано единствено какво казва ГПК. Регулаторната практика е изключително важна и не е изяснено какво всъщност прави КЕВР с тези приходи. Важно е да се каже, че дружеството не се обогатява, че няма допълнително плащане на юрисконсулти и т.н. Това е всичко, което трябва да се разбере. С. Тодорова каза, че не подкрепя доклада в този му вид. Има изречение, в което е записано, че ако бъде дадено указание и по някакъв начин се забрани да се претендира за юрисконсултски възнаграждения, това е намеса в работата на съда. Това е абсолютно невярно. Комисията не казва на съда колко да присъди. Това изречение е невярно. Позицията трябва да се доработи, за да бъде защитена или въобще да не се приема. С. Тодорова каза, че за нея нещата стоят добре, след проведения разговор и нещата, които е станало ясно, че се правят. Има и допълнителни действия, които Комисията може да предприеме. КЕВР е защитена, но не чрез това, което е изложено в проекта на решение.

И. Иванов допълни, че това, което прави регулатора по отношение непризнаване на приходите, които се получават от юрисконсултски възнаграждения ще бъде ясно казано.

С. Тодорова каза, че няма непризнаване на приходите. Това отново е заблуждение. Трябва да има по-коректни изказвания.

И. Иванов каза, че от разходите за съдебните дела се изваждат приходите, които „Топлофикация София“ ЕАД е получила за юрисконсултски възнаграждения.

С. Тодорова обърна внимание, че това не е непризнаване на приходи.

А. Йорданов каза, че е налице официално изявление на омбудсмана, което засяга Комисията. Направеното пред средствата за масова информация изявление се счита за официално изявление.

И. Иванов допълни, че има и официално писмо до председателя на Народното събрание.

А. Йорданов каза, че е очевидно, че това изявление е адресирано до Комисията. Очевидно е, че КЕВР следва да отговори. Разликата между омбудсмана и Комисията е, че омбудсманът не е колегиален орган и е достатъчно само неговото изявление. Необходимо е изявлението на председателя да бъде скрепено с общата воля на Комисията. А. Йорданов каза, че в този смисъл следва да се гласува такава позиция, за да има основа за изявление от страна на председателя. Друг въпрос е доколко ще се възприеме нейното допълване, както се предлага от членове на Комисията. А. Йорданов каза, че има съмнение по отношение на това дали трябва да се посочи, че се намаляват признатите разходи с приходите от съдебни дела, защото въпросът дали Комисията има основания да го направи стои отворен. Не е сигурно, че опозицията трябва да се вижда толкова отчетливо.

Р. Осман каза, че С. Тодорова правилно е отбелязала, че последния абзац на стр. 2 трябва да отпадне: *„С оглед горното, включването в Общите условия на клауза за забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение от една страна ще противоречи на чл. 78, ал. 8 от ГПК и на принципа за законност в административния процес, прогласен в чл. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, а от друга, ще води до намеса в работата на съда, което е в противоречие с принципа за разделение на властите, регламентиран в чл. 8 от Конституцията на Република България“*. Точно тук е разковничето на въпроса. Точно този въпрос не е изяснен. Оставането на този абзац вкарва КЕВР като страна в спора. Добре е докладът да бъде в по-изчистен вариант и този абзац да отпадне. Липсата му не променя с нищо позицията на Комисията.

И. Иванов обобщи, че има конкретно предложение от Р. Осман за отпадането на: *„С оглед горното, включването в Общите условия на клауза за забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение от една страна ще противоречи на чл. 78, ал. 8 от ГПК и на принципа за законност в административния процес, прогласен в чл. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, а от друга, ще води до намеса в работата на съда, което е в противоречие с принципа за разделение на властите, регламентиран в чл. 8 от Конституцията на Република България“*.

Р. Осман каза, че експертите от дирекция „Правна“ също могат да изразят своето мнение.

И. Иванов каза, че това е решение на Комисията и тя може да реши дали този текст трябва да отпадне. Експертите са считали, че това е допълнителен аргумент, а Комисията счита, че той е ненужен. И. Иванов обърна внимание, че С. Тодорова е спомената за абзац, който третира действията на КЕВР по този повод и поиска да бъде прочетен от Е. Маринова, за да се реши дали да бъде включен.

Е. Маринова прочете абзаца: *„Съображенията на омбудсмана на Република България са взети предвид и приложени на практика при разглеждане на преписките за определяне на преференциални цени на електрическата енергия и утвърждаване на пределни цени на топлинната енергия за новия регулаторен период, считано от 01.07.2016 г. Съгласно доклад на работна група на КЕВР, приет на заседание на Комисията и публикуван на интернет страницата на КЕВР в т. 1.6. от общия подход,*

описващ корекциите в подадените от дружества ценови предложения за новия ценови период от 01.07.2016 г., е посочено, че разходите за съдебни производства са коригирани с приходите от спечелените съдебни процеси, съобразно представена информация от дружествата. По този начин с присъдените на дружеството юрисконсултски възнаграждения са намалени утвърдените годишни разходи за дейността и те не се включват в цените, които потребителите ще заплащат през новия ценови период“.

И. Иванов каза, че това наистина ще интересува потребителите и журналистите.

Е. Маринова каза, че формално е гледано становището, което официално е входирано в Комисията. Работната група е била обвързана от него.

С. Тодорова каза, че този подход е много формален.

Е. Маринова отговори, че работната група е разбрала това и не възразява.

С. Тодорова обърна внимание, че от това излиза, че Комисията не прави нищо, което не е вярно и ще остане скрито за всички, които искат да знаят какво е направила КЕВР. Краят на изречението не трябва да бъде, че не се заплащат от крайните потребители, а че с тези приходи се редуцира цената за крайните потребители, намалява се (не само, че не се заплаща).

И. Иванов запитва членовете на Комисията дали са против включването на този абзац.

Р. Тоткова каза, че има притеснения относно абзаца. Общото му звучене е, че е за „новия регулаторен период“. От всичко прочетено остава, че това е направено само за новия регулаторен период. Това означава, че преди не е правено. Може да започва по следния начин: „*Както и в предишните...*“.

И. Иванов каза, че досега това не е правено. Нека се каже истината. Това е потвърдено и от И. Александров.

С. Тодорова допълни, че сега са предприети действия.

И. Иванов обобщи, че има две предложения. Първото е формулирано от Р. Осман да отпадне следния абзац: „*С оглед горното, включването в Общите условия на клауза за забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение от една страна ще противоречи на чл. 78, ал. 8 от ГПК и на принципа за законност в административния процес, прогласен в чл. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, а от друга, ще води до намеса в работата на съда, което е в противоречие с принципа за разделение на властите, регламентиран в чл. 8 от Конституцията на Република България*“. И. Иванов запитва членовете на Комисията дали са „против“ отпадането на този текст и констатира, че никой от тях не е. Второто предложение е да бъде включен допълнителен абзац, който е фигурирал е в един от вариантите на позицията, но с корекциите, предложени от С. Тодорова.

Е. Маринова запитва дали предложението може да бъде прочетено, за да бъде посинтезирано и за да се инкорпорира по-добре в текста. Съображенията на омбудсмана не са приети, но не става ясно кои са тези съображения.

А. Йорданов каза, че няма проблем работната група да запази смисъла на текста и само да направи редакция.

И. Иванов каза, че връзката може да бъде направена с включването на допълнително изречение, ако това се налага.

Е. Маринова каза, че иска да знае дали работната група може да направи редакция.

И. Иванов отговори, че може да бъде направена лека редакция, без да се променя всичко това, което е казано отчетливо.

С. Тодорова каза, че според нея сега се приема принципно нещо и всички са съгласни, че законово е така, че Комисията е извършила определени действия. Председателят ще знае каква е позицията на Комисията.

И. Иванов каза, че трябва да има гласуване.

С. Тодорова запитва защо това се прави в последния момент, след като трябва да има гласуване.

И. Иванов отговори, че материалите са изпратени в понеделник.

С. Тодорова обърна внимание, че се приема за същия ден.

Е. Маринова каза, че работната група няма да редактира текста.

С. Тодорова обърна внимание, че е дошла на заседание с нагласата, че не е съгласна с това становище. Сега е съгласна, но след като са изяснени много неща.

И. Иванов каза, че затова не се заседава формално. Имало е несъгласие, намерено е решение и е включено в становището.

С. Тодорова каза, че знае каква е позицията на Комисията. Тя ще бъде написана, но може да не се чете дума по дума.

И. Иванов каза, че няма да чете позицията дума по дума и няма такъв навик.

Р. Осман каза, че решението трябва да се гласува, ако се приеме такава. Има текст, Комисията се е обединила около него и сега трябва да се види как ще изглежда след редакцията. Другата възможност е изобщо да не се гласува, но нагласата е да има обсъждане и гласуване. Р. Осман допълни, че всички знаят какво е неговото мнение и предложи да бъде дадена кратка почивка.

И. Иванов обърна внимание, че е ангажиран и има работна среща. Т. 2 от дневния ред няма да бъде разглеждана на това заседание.

А. Йорданов каза, че подкрепя официалната позиция, ако няма промяна в смисъла.

И. Иванов каза, че членовете на Комисията са се обединили около абсолютно всичко и предложи становището да бъде гласуване. След корекциите то ще бъде показано на С. Тодорова, Р. Осман и на всеки пожелал това, за да може текстът да бъде изчистен, ако се налага. Следващ дебат ли да направим?

Р. Осман каза, че не е сериозно да се гласува нещо, което е пред Комисията. Добре е да се даде кратка почивка.

И. Иванов каза, че приема предложението на Р. Осман и обяви почивка до 13:30 мин.

Заседанието продължава в 13:30.

Присъстват председателят доц. д-р И. Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимирова, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

И. Иванов каза, че експертите от дирекция „Правна“ са коригирали предложенията, които са направени по време на разискването и помоли членовете на Комисията да прочетат текста, за да бъде подложен на гласуване. Първият абзац, за който е говорено, е отпаднал. Като предпоследен абзац е включен този, който е прочетен преди почивката с малка корекция в последното изречение, че чрез този регулаторен подход потребителите заплащат по-ниска цена.

Говори Р. Осман, без микрофон.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

Е. Маринова каза, че това няма как да се случи, защото основанието да получава заплата е по трудовия кодекс. Основанието да се иска от съда присъждане на юрисконсултски възнаграждения е ГПК.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

Е. Маринова каза, че разбира, че това е регулирано дружество, но Общите условия се утвърждават с административен акт, който трябва да съответства на всички законова разпоредби.

С. Тодорова каза, че има два подхода. Единият е Комисията да каже, че когато се защитава от служител на дружеството няма да се претендира за юрисконсултски възнаграждения. Има разходи и приходи, когато се защитава от външен човек. Вторият подход е приходите на дружеството да се редуцират с приходите от консултантските услуги. Това са двата възможни варианта. Или не се позволява да се покрие разхода, или се редуцират приходите. Комисията е приела втория подход и това може изобщо да не се коментира.

Е. Маринова каза, че няма основание на дружеството да се каже да не упражнява това свое право. Това е право по закон.

В. Петков каза, че изказването на С. Тодорова е много хубаво. Подходът, който работната група обосновава с чл. 78 от ГПК е правна възможност и Комисията не може да укаже на дружеството да се възползва от нея или да не се възползва. Затова е редно този текст да не присъства и да не се коментира. Комисията е възприела друг подход, с който тези приходи се редуцират.

Р. Осман каза, че във втория и третия абзац е много е ангажиращо в едната или другата посока. Изречението започва: „*Поради това, че чл. 78, ал. 8 е част от действащото право, КЕВР в качеството си на административен орган чрез Общите условия не може да наложи забрана за упражняване на...*“. Отпадането на предишния абзац е наложено точно поради тази причина. Това е излишно и е много ангажиращо, защото това е дискуссионен въпрос. Правото си е право в ГПК, но Общите условия се приемат от Комисията по Закона за енергетиката. Това е право, но не е задължение на Комисията да изисква. Този текст е много ангажиращ и може да отпадне.

И. Иванов поиска да се каже конкретно кой текст трябва да отпадне.

Р. Осман прочете текста: „*Поради това, че чл. 78, ал. 8 от ГПК към момента е част от действащото право, КЕВР, в качеството си на административен орган, чрез Общите условия не може да наложи забрана за упражняване на право, което е признато и гарантирано от закона чрез публично-правна норма и се присъжда от съда по негово вътрешно убеждение. Нещо повече, при гражданско-правните отношения се прилага принципа, че е разрешено всичко, което не е изрично забранено от закона. В случая, не само, че не е забранено претендирането на юрисконсултско възнаграждение, а това право произтича от ГПК.*

С оглед горното, включването в Общите условия на клауза за забрана за претендиране на юрисконсултско възнаграждение от една страна ще противоречи на чл. 78, ал. 8 от ГПК и на принципа за законност в административния процес, прогласен в чл. 4 от Административнопроцесуалния кодекс, а от друга, ще води до намеса в работата на съда, което е в противоречие с принципа за разделение на властите, регламентиран в чл. 8 от Конституцията на Република България“.

И. Иванов каза, че този текст отпада. Повтори, че втори параграф отпада и запита членовете на Комисията имат ли други предложения за промени в текста.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

Говори Е. Маринова, без микрофон.

И. Иванов каза, че е „*подход*“, а не „*период*“.

Говори В. Владимиров, без микрофон.

И. Иванов каза, че това изречение трябва да отпадне, защото повтаря това, което е решено да отпадне.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

Говори Е. Маринова, без микрофон.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

И. Иванов запита дали се приема отпадането на последното изречение в този абзац.

Говори В. Петков, без микрофон.

И. Иванов каза, че може да попита Мая Манолова защо не е предприела действия този текст да отпадне чрез промяна в закона, след като повече от десет години е била депутат. И. Иванов каза, че ще се въздържа от този въпрос, защото вече не е политик. И. Иванов подложи на гласуване текста.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 15, ал. 1, пр. 2 от Закона за енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно предложение на омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества.

2. Приема официална позиция на Комисията за енергийно и водно регулиране относно предложение на омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества, основаваща се на аргументите, изложени в доклада, както следва:

ОФИЦИАЛНА ПОЗИЦИЯ

на Комисията за енергийно и водно регулиране

Относно: предложение от Омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества

Във връзка с постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) становище с вх. № Е-04-04-4 от 26.05.2016 г. на Омбудсмана на Република България – г-жа Мая Манолова, относно отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества, Комисията изразява следната официална позиция:

Действащите към момента „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от “Топлофикация София” ЕАД на клиенти в град София” (Общите условия) са одобрени от КЕВР с Решение № ОУ-02 от 03.02.2014 г. В Общите условия не е включено задължение за потребителите да заплащат юрисконсултски възнаграждения, като част от съдебните разноски по водени от “Топлофикация София” ЕАД дела за събиране на просрочените вземания на дружеството.

Юрисконсултските възнаграждения се присъждат от съда след изрично искане от страна в съдебния процес. Правното основание за присъждане от съда е чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), съгласно което в полза на юридически лица и еднолични търговци се присъжда и адвокатско възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт.

Действащ нормативен акт, какъвто е ГПК в частта по чл. 78, ал. 8, може да бъде отменен съгласно Конституцията на Република България само от два държавни органа: от Народното събрание чрез Закон за изменение и допълнение на ГПК и от Конституционния съд чрез решение за обявяване на разпоредбата за противоконституционна. Административните органи, в това число и КЕВР, изпълняват своите правомощия в съответствие със закона.

Видно от интернет страницата на Конституционния съд на Република България, от Омбудсмана е направено искане за установяване на противоконституционност на чл. 78, ал. 8 от ГПК. Образувано е конституционно дело, с което е допуснато за разглеждане искането на Омбудсмана, но към момента съдът все още не се е произнесъл с краен акт. При произнасянето си съдът ще изложи подробни мотиви, които ще очертаят правната рамка на взетото решение по разглеждания казус. В тази връзка, следва да се изчака решението на Конституционния съд и мотивите, изложени в него. Ако Конституционният съд обяви разпоредбата за неконституционна, тя няма да се прилага, с което ще отпадне възможността съдилищата да присъждат в полза на топлопреносните дружества юрисконсултски възнаграждения. Предвид обстоятелството, че Общите условия към настоящия момент не предвиждат заплащането на юрисконсултско възнаграждение, с

публикуването в Държавен вестник на решението на Конституционния съд за обявяване на чл. 78, ал. 8 от ГПК за противоконституционен, автоматично ще отпадне възможността за претендиране на юрисконсултско възнаграждение и няма да са необходими допълнителни действия от страна на КЕВР. Ако обаче съдът отхвърли искането за установяване на противоконституционност, то алинея 8 на чл. 78 от ГПК е част от действащото право и не може да бъде дерогирана по административен ред.

За да бъде законосъобразен всеки постановяван от КЕВР административен акт, той трябва да е издаден за целите, на основанията и по реда, установени от закона. Съгласно чл. 129, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката при разглеждане на предложените проекти на общи условия Комисията може да изисква от енергийните предприятия допълнителна информация и да дава задължителни указания и срок за изменение и допълнение на проектите за общи условия с оглед привеждането им в съответствие с изискванията на закона и осигуряване на равнопоставеност. Следователно целта на даваните от КЕВР задължителни указания е за привеждането на общите условия в съответствие с изискванията на закона и за осигуряване на равнопоставеност на страните по договора.

Комисията е предприела необходимите действия в защита на правата и икономическите интереси на потребителите на топлинна енергия, като при разглеждане на заявленията за утвърждаване на пределни цени на топлинната енергия за новия регулаторен период от 01.07.2016 г. е коригирала разходите за съдебни производства с приходите от спечелените съдебни процеси, съобразно представената информация от дружествата. По този начин с присъдените на дружествата юрисконсултски възнаграждения е редуцирана цената на топлинната енергия, която се заплаща от клиентите. В този смисъл, не само не се допуска неоснователно обогатяване на топлофикационните дружества, но и чрез този регулаторен подход потребителите заплащат по - ниска цена.

В допълнение следва да се има предвид, че топлофикационните дружества могат доброволно да предложат текстове за включване в Общите условия, като се съобразят с предложението на Омбудсмана.

Официалната позиция е приета от Комисията за енергийно и водно регулиране на основание чл. 15, ал. 1 от Закона за енергетиката с решение по Протокол № 139 от 23.06.2016 г., т. 1.

В гласуването по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Годорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Валентин Петков, Димитър Кочков.

Решението е взето със **седем гласа „за“**.

Разглеждането на т.2 от дневния ред (Доклад и проект на решение относно разглеждане на заявление на „Топлофикация Петрич“ ЕАД за издаване на лицензия за пренос на топлинна енергия, след отмяна от Административен съд - София-град на Решение № Л-435 от 27.02.2015 г., в частта по т. 3) се отлага поради служебни ангажименти на председателя и членове на Комисията.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-187/20.06.2016 г. относно предложение на омбудсмана на Република България за отпадане на юрисконсултските възнаграждения в съдебни и изпълнителни производства, образувани от топлофикационните дружества.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(С. Годорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Г. Златев)

.....
(В. Петков)

.....
(Д. Кочков)